

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح درس (Lesson Plan)

نام درس: حشره شناسی پزشکی و مبارزه با ناقلین سموم آفت کش و مقابله با آنها	کد درس: 1753079
مقطع تحصیلی: کارشناسی پیوسته	رشته تحصیلی: بهداشت عمومی
گروه آموزشی: آموزش بهداشت و ارتقای سلامت	پیش نیاز: ندارد
تعداد و نوع واحد: ۲ واحد (۱ نظری، ۱ عملی)	محل برگزاری: دانشکده بهداشت
روز و ساعت برگزاری: دوشنبه ۱۴-۱۶	مدرسین (مسئول درس مشخص شود): دکتر مجتبی داودی
طراحی اولیه ☒ بازنگری ☐	
شرح درس : در این درس ارائه اطلاعات کلی در مورد انواع ناقلین (پشه، مگس، کک، ساس، سوسری ها، کنه و ...)، بیماری های منتقله و روش های مبارزه با آن ها از طریق مدیریت محیط (منابع آب، گیاهان، ...) ارائه می شود. همچنین مسائل مهم در ارتباط با مبارزه شیمیایی با ناقلین از قبیل مشخصات و انواع سموم، اثرات ناشی از کاربرد سموم، روش های سنجش و ارزیابی سموم در محیط و روش های سم زدایی از محیط ارائه می شود.	
هدف کلی دوره:. آشنایی دانشجویان با انواع ناقلین و بیماری هایی که بوسیله حشرات و بندپایان به انسان منتقل می شوند و روش های متداول و معمول که برای پیشگیری و کنترل این قبیل بیماری ها وجود دارد.	
روش های ارزیابی دانشجوی (سهم هر روش بر حسب درصد نوشته شود): روش های ارزیابی در طول دوره: ۳۰٪ روش های ارزیابی در انتهای دوره: ۷۰٪	
وسایل آموزشی: کامپیوتر، اینترنت، کتاب، جزوه، اسکنر، سامانه آموزش مجازی	
منابع اصلی درس: سرویس. م . ترجمه: مرتضی زعیم، کلیات حشره شناسی پزشکی (آخرین ویرایش)، انتشارات دانشگاه تهران WHO، ترجمه: غلامحسین ثنائی، روشهای شیمیائی مبارزه با بندپایان ناقل و آفاتی که از نظر بهداشت اهمیت دارند. انتشارات دانشگاه تهران داریوش ناصری نژاد، راهنمای مدیریت و برنامه ریزی مبارزه با مالاریا، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان	

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح درس (Lesson Plan)

جلسه اول

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

- ✓ طبقه بندی بندپایان ناقل بیماری را نام ببرد.
- ✓ مکانیسم انتقال بیماری توسط ناقلین را شرح دهد.
- ✓ نقش محیط در رشد و تکثیر ناقلین بیماری ها را شرح دهد.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۲۰	آشنایی با بندپایان ناقل
۳۰	آشنایی با انواع بیماری های منتقله از بندپایان
۴۰	آشنایی با نقش محیط در تکثیر ناقلین
روش ارزشیابی (در صورت نیاز):	

جلسه دوم

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

- ✓ انواع روش های مبارزه با ناقلین را طبقه بندی کند.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۹۰	انواع روش های مبارزه با ناقلین
روش ارزشیابی (در صورت نیاز):	

جلسه سوم

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

- ✓ طبقه بندی سموم را نام ببرد.

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح درس (Lesson Plan)

✓ پیامدهای استفاده بی رویه از سموم حشره کش را توضیح دهد.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۶۰	طبقه بندی سموم بر مبنای شیمیایی
۳۰	پیامدهای استفاده بی رویه از سموم حشره کش
روش ارزشیابی (در صورت نیاز):	

جلسه چهارم

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

✓ اعضای خانواده کولیسیده را نام ببرد

✓ خصوصیات زندگی خانواده کولیسیده را شرح دهد.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۴۵	اعضای خانواده کولیسیده
۴۵	خصوصیات زندگی خانواده کولیسیده
روش ارزشیابی (در صورت نیاز):	
سخنرانی، پرسش و پاسخ، نمایش	

جلسه پنجم

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

✓ بیماری های منتقله از زیرخانواده آنوفلینه را نام ببرد.

✓ روش های مبارزه با زیرخانواده آنوفلینه را توضیح دهد.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۳۰	بیماری های منتقله از زیرخانواده آنوفلینه
۶۰	روش های مبارزه با زیرخانواده آنوفلینه
روش ارزشیابی (در صورت نیاز):	

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح درس (Lesson Plan)

جلسه ششم

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

✓ بیماری های منتقله از زیرخانواده کولیسینه را نام ببرد.

✓ روش های مبارزه با زیرخانواده کولیسینه را توضیح دهد.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۳۰	بیماری های منتقله از زیرخانواده کولیسینه
۶۰	روش های مبارزه با زیرخانواده کولیسینه
روش ارزشیابی (در صورت نیاز):	

جلسه هفتم

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

✓ اعضای خانواده سراتوپوگونیده را نام ببرد

✓ خصوصیات زندگی خانواده سراتوپوگونیده را شرح دهد.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۴۵	اعضای خانواده سراتوپوگونیده
۴۵	خصوصیات زندگی خانواده سراتوپوگونیده
روش ارزشیابی (در صورت نیاز):	

جلسه هشتم

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

✓ بیماری های منتقله از خانواده سراتوپوگونیده را نام ببرد.

✓ روش های مبارزه با خانواده سراتوپوگونیده را توضیح دهد.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
--	--

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح درس (Lesson Plan)

مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۳۰	بیماری های منتقله از خانواده سراتوپوگونیده
۶۰	روش های مبارزه با خانواده سراتوپوگونیده
روش ارزشیابی (در صورت نیاز):	

جلسه نهم

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

✓ اعضای خانواده پسیکودیده را نام ببرد

✓ خصوصیات زندگی خانواده پسیکودیده را شرح دهد.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۴۵	اعضای خانواده پسیکودیده
۴۵	خصوصیات زندگی خانواده پسیکودیده
روش ارزشیابی (در صورت نیاز):	

جلسه دهم

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

✓ بیماری های منتقله از خانواده پسیکودیده را نام ببرد.

✓ روش های مبارزه با خانواده پسیکودیده را توضیح دهد.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۳۰	بیماری های منتقله از خانواده پسیکودیده
۶۰	روش های مبارزه با خانواده پسیکودیده
روش ارزشیابی (در صورت نیاز):	

جلسه یازدهم

اهداف رفتاری:

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح درس (Lesson Plan)

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

✓ اعضای خانواده موسیده را نام ببرد

✓ خصوصیات زندگی خانواده موسیده را شرح دهد.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۴۵	اعضای خانواده موسیده
۴۵	خصوصیات زندگی خانواده موسیده
روش ارزشیابی (در صورت نیاز):	

جلسه دوازدهم

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

✓ بیماری های منتقله از خانواده موسیده را نام ببرد.

✓ روش های مبارزه با خانواده موسیده را توضیح دهد.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۳۰	بیماری های منتقله از خانواده موسیده
۶۰	روش های مبارزه با خانواده موسیده
روش ارزشیابی (در صورت نیاز):	

جلسه سیزدهم

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

✓ اعضای خانواده تابانیده و گلوپنیده را نام ببرد

✓ خصوصیات زندگی خانواده تابانیده و گلوپنیده را شرح دهد.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۴۵	اعضای خانواده تابانیده و گلوپنیده
۴۵	خصوصیات زندگی خانواده تابانیده و گلوپنیده

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح درس (Lesson Plan)

روش ارزشیابی (در صورت نیاز):

جلسه چهاردهم

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

- ✓ بیماری های منتقله از خانواده تابانیده و گلوپنیده را نام ببرد.
- ✓ روش های مبارزه با خانواده تابانیده و گلوپنیده را توضیح دهد.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۳۰	بیماری های منتقله از خانواده تابانیده و گلوپنیده
۶۰	روش های مبارزه با خانواده تابانیده و گلوپنیده
روش ارزشیابی (در صورت نیاز):	

جلسه پانزدهم

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

- ✓ اعضای خانواده پولیسیده، لپتوسپیلیده و سراتوفیلیده را نام ببرد
- ✓ خصوصیات زندگی خانواده پولیسیده، لپتوسپیلیده و سراتوفیلیده را شرح دهد.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۴۵	اعضای خانواده پولیسیده، لپتوسپیلیده و سراتوفیلیده
۴۵	خصوصیات زندگی خانواده پولیسیده، لپتوسپیلیده و سراتوفیلیده
روش ارزشیابی (در صورت نیاز):	

جلسه شانزدهم

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

- ✓ بیماری های منتقله از خانواده پولیسیده، لپتوسپیلیده و سراتوفیلیده را نام ببرد.
- ✓ روش های مبارزه با خانواده پولیسیده، لپتوسپیلیده و سراتوفیلیده را توضیح دهد.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
--	--

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح درس (Lesson Plan)

مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۳۰	بیماری های منتقله از خانواده پولیسیده، لپتوسپیلیده و سراتوفیلیده
۶۰	روش های مبارزه با خانواده پولیسیده، لپتوسپیلیده و سراتوفیلیده
روش ارزشیابی (در صورت نیاز):	

جلسه هفدهم

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

✓ اعضای خانواده سوسری را نام ببرد

✓ خصوصیات زندگی خانواده سوسری را شرح دهد.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۴۵	اعضای خانواده سوسری
۴۵	خصوصیات زندگی خانواده سوسری
روش ارزشیابی (در صورت نیاز):	

جلسه هجدهم

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

✓ بیماری های منتقله از خانواده سوسری را نام ببرد.

✓ روش های مبارزه با خانواده سوسری را توضیح دهد.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۳۰	بیماری های منتقله از خانواده سوسری
۶۰	روش های مبارزه با خانواده سوسری
روش ارزشیابی (در صورت نیاز):	

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح درس (Lesson Plan)

جلسه نوزدهم

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

- ✓ اعضای خانواده پدیکودیده و فتیریده را نام ببرد
- ✓ خصوصیات زندگی خانواده پدیکودیده و فتیریده را شرح دهد.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۴۵	اعضای خانواده پدیکودیده و فتیریده
۴۵	خصوصیات زندگی خانواده پدیکودیده و فتیریده
روش ارزشیابی (در صورت نیاز):	

جلسه بیستم

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

- ✓ بیماری های منتقله از خانواده پدیکودیده و فتیریده را نام ببرد.
- ✓ روش های مبارزه با خانواده پدیکودیده و فتیریده را توضیح دهد.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۳۰	بیماری های منتقله از خانواده پدیکودیده و فتیریده
۶۰	روش های مبارزه با خانواده پدیکودیده و فتیریده
روش ارزشیابی (در صورت نیاز):	

جلسه بیست و یکم

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

- ✓ اعضای خانواده کنه ها و مایت ها را نام ببرد
- ✓ خصوصیات زندگی خانواده کنه ها و مایت ها را شرح دهد.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
--	--

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح درس (Lesson Plan)

مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۴۵	اعضای خانواده کنه ها و مایت ها
۴۵	خصوصیات زندگی خانواده کنه ها و مایت ها
روش ارزشیابی (در صورت نیاز):	

جلسه بیست و دوم

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

✓ بیماری های منتقله از خانواده کنه ها و مایت ها را نام ببرد.

✓ روش های مبارزه با خانواده کنه ها و مایت ها را توضیح دهد.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۳۰	بیماری های منتقله از خانواده کنه ها و مایت ها
۶۰	روش های مبارزه با خانواده کنه ها و مایت ها
روش ارزشیابی (در صورت نیاز):	

جلسه بیست و سوم

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

✓ خصوصیات ظاهری انواع بندپایان ناقل را نام ببرد.

✓ انواع بندپایان ناقل را از روی شکل ظاهری آن ها شناسایی کند.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۹۰	ریخت شناسی بندپایان ناقل
روش ارزشیابی (در صورت نیاز):	

جلسه بیست و چهارم

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

✓ طبقه بندی سموم بر اساس شکل مصرف را انجام دهد.

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح درس (Lesson Plan)

✓ نحوه تهیه محلول های سموم حشره کش را توضیح دهد.

✓ نحوه مناسب سمپاشی برای مبارزه با ناقلین را انجام دهد.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۱۵	طبقه بندی سموم بر اساس شکل مصرف
۱۵	نحوه تهیه محلول های سموم حشره کش
۶۰	نحوه مناسب سمپاشی
روش ارزشیابی (در صورت نیاز):	